

VII. TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT

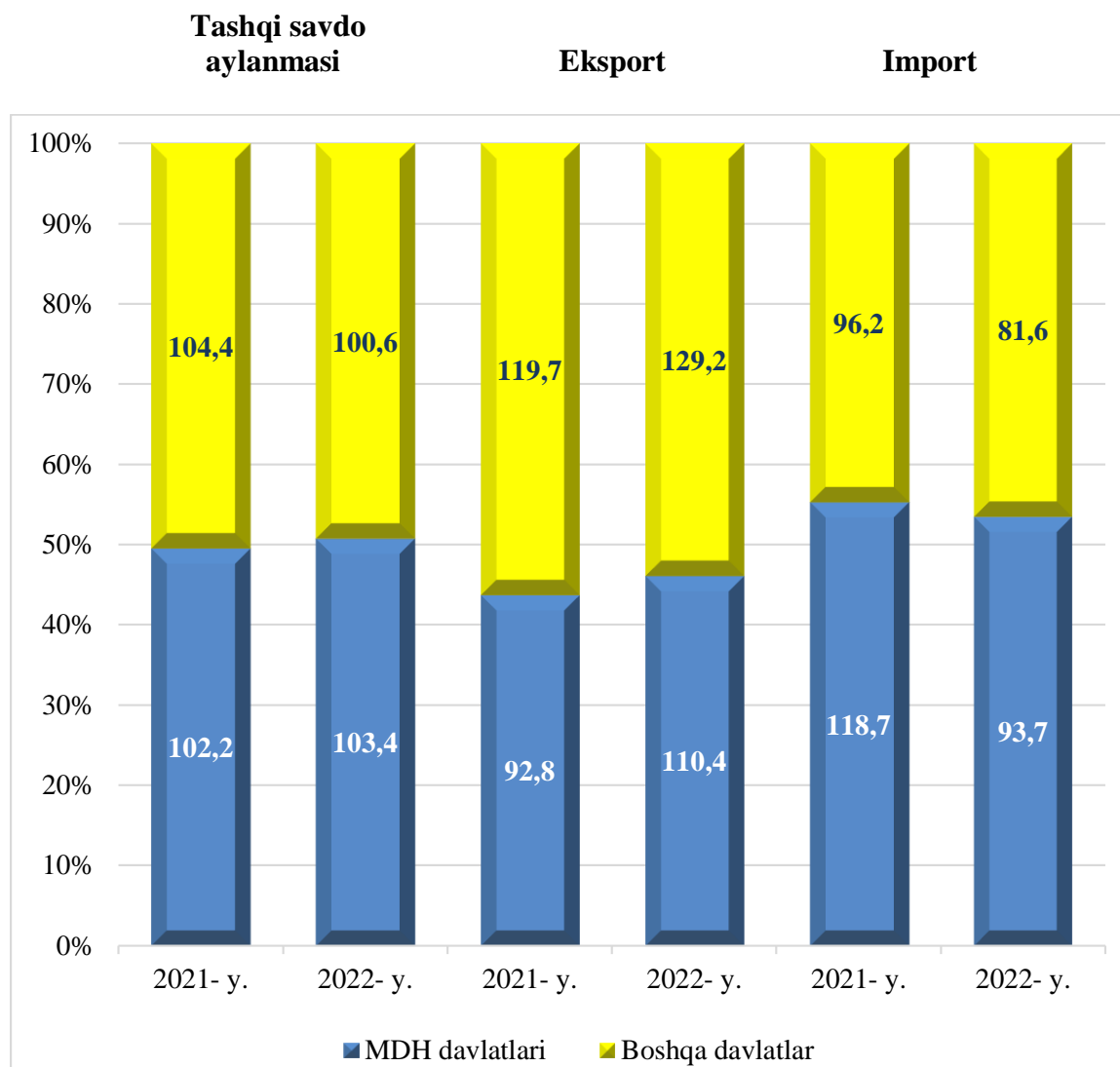
Qashqadaryo viloyati tashqi savdo aylanmasi 2022- yilning yanvar-sentabrda **413,9** mln. AQSH dollari, jumladan eksport **224,3** mln. AQSH dollari, import **189,6** mln. AQSH dollari tashkil etdi.

Tashqi savdo saldosi **34,7 ga** teng bo'ldi, shu jumladan MDH davlatlari bilan **27,3** mln. AQSH dollari va boshqa davlatlar bilan **7,4** mln. AQSH dollari tashkil etdi.

Qashqadaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasi (2022- yil yanvar-sentabr)

	<i>mln. AQSH dollari</i>	<i>2021- yilning yanvar-sentabriga nisbatan, % hisobida</i>	<i>jamiga nisbatan ulushi, % hisobida</i>
Tashqi savdo aylanmasi	413,9	101,4	100,0
MDH davlatlari	115,1	103,4	27,8
boshqa davlatlar	298,8	100,6	72,2
Eksport	224,3	122,6	100,0
MDH davlatlari	71,2	110,4	31,7
boshqa davlatlar	153,1	129,2	68,3
Import	189,6	84,1	100,0
MDH davlatlari	43,9	93,7	23,2
boshqa davlatlar	145,7	81,6	76,8
Saldo	34,7	x	x
MDH davlatlari	27,3	x	x
boshqa davlatlar	7,4	x	x

**MDH va boshqa davlatlarning Qashqadaryo viloyatini
tashqi savdo aylanmasidagi ulushi
(yanvar-sentabr)**

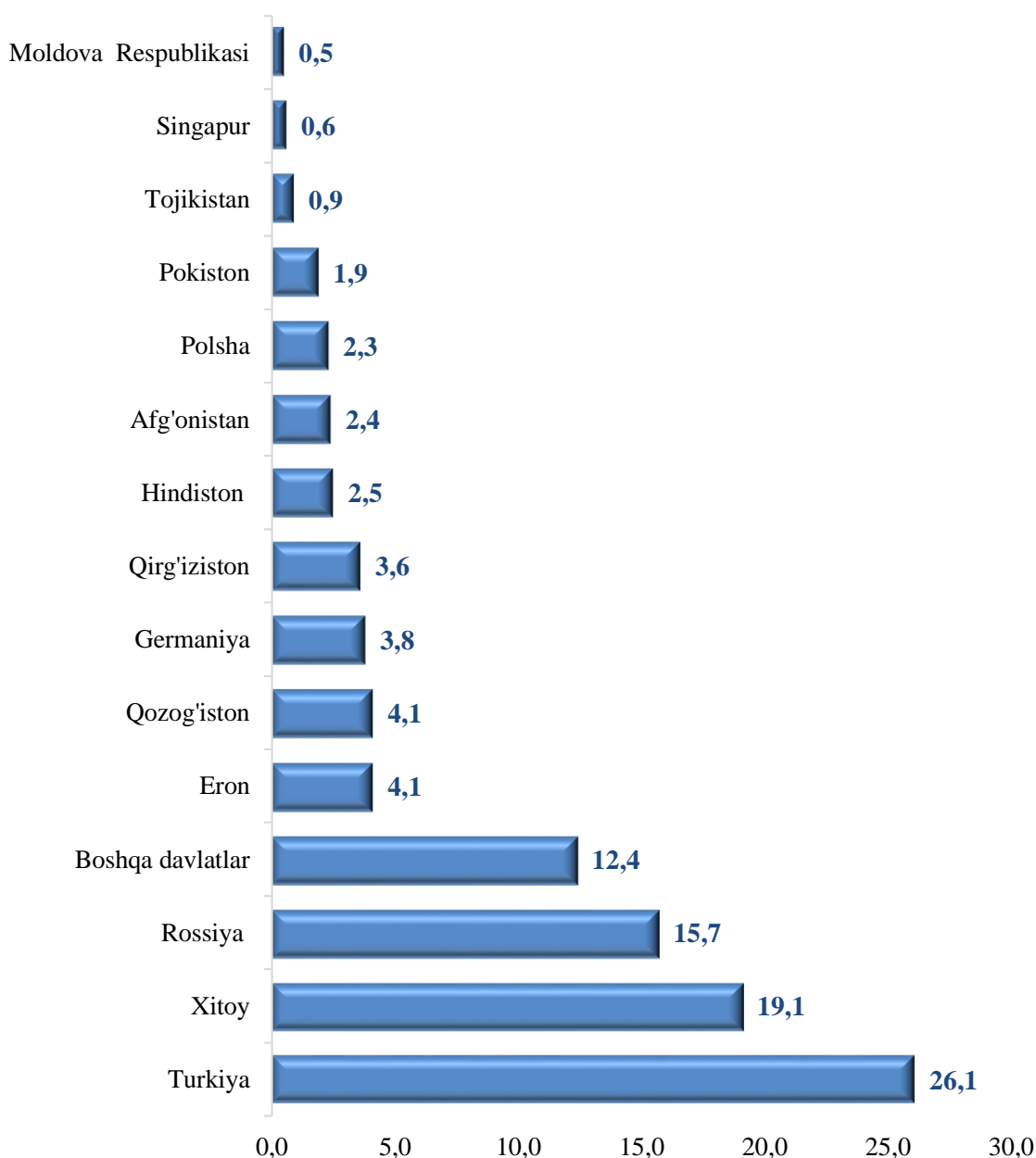

Qashqadaryo viloyatining 2022- yil yanvar-sentabr oylarida tashqi savdo aylanmasidagi ulushining 27,8 %i MDH davlatlariga to‘g‘ri keladi qolgan 72,2 %i boshqa davlatlar hissasiga to‘g‘ri keldi. Bu ko‘rsatkichlar 2021- yilda mos ravishda 27,3 %i MDH davlatlariga to‘g‘ri kelgan bo‘lsa, qolgan 72,7 %i boshqa davlatlar hissasiga to‘g‘ri keldi. Qashqadaryo viloyatining MDH davlatlari bilan olib borilgan tashqi savdo aylanmasi 2022- yilning yanvar-sentabr oylarida 115,1 mln. AQSH dollari tashkil qilgan bo‘lsa, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 3,8 mln. AQSH dollarga ko‘payish kuzatildi.

MDH davlatlari orasida Rossiya, Qozog‘iston, Tojikiston, Ukraina, Qirg‘iziston va Belorussiya davlatlari tashqi savdo aylanmasida asosiy hamkorlar hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 16,3 % ni tashkil qiladi, boshqa davlatlar orasida Turkiya,

Xitoy, Pokiston, Afg'oniston, Eron, Germaniya va Polsha davlatlari tashqi savdo aylanmasida asosiy hamkorlar hisoblanib, ularning jami savdo aylanmasidagi ulushi 32,9 % ni tashkil qiladi.

Qashqadaryo viloyati tashqi savdo aylanmasida nisbatan katta ulushga ega bo'lgan davlatlar, foizda
(2022- yil yanvar-sentabr)

Qashqadaryo viloyatining 2022- yil yanvar-sentabr holatiga tashqi savdoda eng asosiy hamkor davlatlari Turkiya (26,1 %), Xitoy (19,1 %), Rossiya (15,7 %), Eron (4,1%), Germaniya (3,8 %) hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 68,8 % ni tashkil qiladi.

Dunyodagi mamlakatlar orasida eksportda hamkor davlatlar Turkiya, Rossiya, Xitoy, Eron, Qirg'iziston, Afg'oniston, Polsha, Qozog'iston hisoblanib, ularning jami eksportdagi

ulushi 85,1 % ni tashkil qiladi, importda esa hamkor davlatlar Xitoy, Rossiya, Turkiya, Germaniya, Qozog‘iston davlatlari hisoblanadi, hamda ularning ulushi 70,7 % ni tashkil qiladi.

**Qashqadaryo viloyati tashqi savdo aylanmasiga nisbatan
katta ulushga ega bo‘lgan davlatlar**

(2022- yil yanvar-sentabr)

ming AQSH dollari

Davlat nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
				ulushi, %	O‘zgarish sur‘ati, %
Jami	413913,5	224314,2	189599,3	100,0	101,4
Rossiya	65139,5	45555,6	19583,9	15,7	127,4
Turkiya	108023,2	82607,1	25416,1	26,1	120,9
Xitoy	79189,6	12895,0	66294,6	19,1	92,5
Chexiya	1512,2	972,9	539,3	0,4	80,4
Qozog‘iston	16780,3	8378,0	8402,3	4,1	61,2
Tojikiston	3523,1	1676,0	1847,1	0,9	36,8
Pokiston	7958,7	7771,6	187,1	1,9	65,6
Eron	17155,8	13944,1	3211,7	4,1	189,6
Germaniya	15633,3	1310,6	14322,7	3,8	2,3 m.
Afg‘oniston	9866,7	9678,7	188,0	2,4	96,7
Ukraina	2362,4	837,8	1524,6	0,6	30,3
Qirg‘iziston	14881,3	9975,8	4905,5	3,6	2,0 m.
Turkmaniston	2043,2	371,9	1671,3	0,5	50,3
Polsha	9421,4	7898,9	1522,5	2,3	198,6
Hindiston	10285,5	6656,4	3629,1	2,5	3,0 m.
Koreya	4810,7	260,3	4550,4	1,2	119,2
Fransiya	713,6	197,8	515,8	0,2	22,8
Belorussiya	6843,7	1077,3	5766,4	1,6	3,1 m.
Niderlandiya	2505,8	8,7	2497,1	0,6	120,0
Italiya	2269,3	723,4	1545,9	0,5	151,9

Davlat nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
				ulushi, %	O'zgarish sur'ati, %
Yaponiya	8124,5	161,5	7963,0	2,0	5,7 m.
Avstriya	643,6	19,9	623,7	0,1	57,9
Kanada	1595,5	0,0	1595,5	0,4	100,1
Singapur	2329,2	2085,8	243,4	0,6	2,4 m.
AQSH	1293,6	10,1	1283,5	0,3	78,3
Moldova	2168,0	2017,4	150,6	0,5	133,9
Latviya	265,0	210,1	54,9	0,1	23,2
Belgiya	2260,3	63,6	2196,7	0,5	15,2 m.
Misr	1550,4	1550,0	0,4	0,4	103,7
Litva	1266,1	0,0	1266,1	0,3	132,2
Birlashgan Arab Amirliklari	832,4	678,9	153,5	0,2	83,9
Vetnam	1886,6	1886,4	0,2	0,4	12,6 m.
Argentina	157,5	0,0	157,5	0,0	19,0
Estoniya	438,2	0,0	438,2	0,1	6,4 m.
Shvetsiya	294,2	3,8	290,4	0,1	33,5
Gongkong	2047,0	0,0	2047,0	0,5	2,9 m.
Iroq	148,2	148,2	0,0	0,0	88,8
Ozarbayjon	1304,7	1274,0	30,7	0,3	9,7 m.
Gruziya	687,2	537,9	149,3	0,2	191,2
Isroil	657,4	0,6	656,8	0,2	2,2 m.
Ekvador	305,5	0,0	305,5	0,1	87,9
Boshqa davlatlar	2739,1	868,1	1871,0	0,6	5,7

Qashqadaryo viloyatining eksport tarkibida tovarlar va xizmatlar guruhlarini bo'yicha yuqori ulush, asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari 73,7 foiz, energo tashuvchi mahsulotlar 4,6 foiz, oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar 16,6 foizni tashkil qildi.

Eksport tarkibi

XSST tarkibi	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %da	umumiy hajmga nisbatan, %da	mln. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %da	umumiy hajmga nisbatan, %da	mln. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %da	umumiy hajmga nisbatan, %da
Jami eksport	224,3	122,6	100,0	71,2	110,4	100,0	153,1	129,2	100,0
shu jumladan:									
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	37,3	114,8	16,6	22,0	109,8	30,8	15,3	122,8	10,0
Rangli va qora metallar	0,8	105,1	0,4	0,5	61,9	0,7	0,3	-	0,2
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	2,9	47,2	1,3	2,8	56,0	4,0	0,1	1,3	-
Energo tashuvchi	10,3	64,3	4,6	2,2	30,7	3,2	8,1	92,7	5,3
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	1,6	4,2 m.	0,7	1,5	8,0 m.	2,2	0,1	61,3	0,1
Turli xil boshqa buyumlar	167,7	139,1	74,8	39,8	151,4	55,8	127,9	135,7	83,6
Xizmatlar	3,7	55,5	1,6	2,4	49,2	3,3	1,3	72,6	0,8

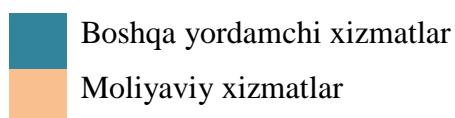
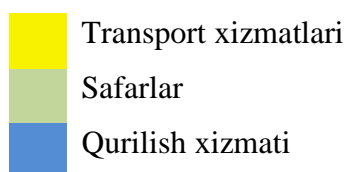
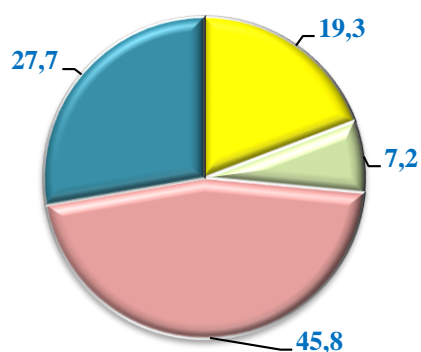
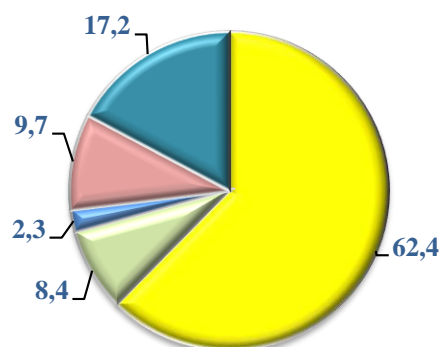
Import tarkibi

XSST tarkibi	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %da	umumiy hajmga nisbatan, %da	mln. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %da	umumiy hajmga nisbatan, %da	mln. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %da	umumiy hajmga nisbatan, %da
Jami import	189,6	84,1	100,0	43,9	93,7	100,0	145,7	81,6	100,0
shu jumladan:									
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	10,6	117,6	5,6	7,1	166,7	16,2	3,5	73,9	2,4
Rangli va qora metallar	7,5	70,0	4,0	1,3	23,7	3,0	6,2	121,4	4,2
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	22,9	97,2	12,0	5,1	64,6	11,6	17,8	113,6	12,2
Energo tashuvchi	6,5	138,8	3,5	5,7	131,4	13,1	0,8	2,2 m.	0,6
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	123,5	80,5	65,1	12,3	146,8	27,9	111,2	76,7	76,3
Turli xil tayyor buyumlar	18,1	79,9	9,5	12,3	79,7	28,1	5,8	80,4	4,0
Xizmatlar	0,5	34,7	0,3	0,1	5,2	0,1	0,4	81,5	0,3

Xizmatlar eksporti tarkibi, %da

2021- yil yanvar-sentabr

2022- yil yanvar-sentabr

Tovar va xizmatlar eksporti 2022- yilning yanvar-sentabr oylarida 224,3 mln. AQSH dollarini tashkil etdi, shundan: xizmatlar eksporti 3,7 mln. AQSH dollarini tashkil etdi va jami eksport hajmining 1,6 % ini tashkil qildi.